

LATVIJAS
BŪVUZŅĒMĒJU
PARTNĒRĪBA

DROŠĪBA
KVALITĀTE
ILGTSPĒJA

Indeksācijas nosacījumi un kritēriji

Kāpēc būvdarbu indeksācija?

- Iespēja Pasūtītājam un Piegādātājam likumīgi un caurspīdīgi pārvaldīt strauju un neparedzētu būvniecības izmaksu izmaiņu riskus vidēja un ilgtermiņa līgumos
- Būtisku neparedzamu cenu izmaiņu gadījumā mazina riskus līgumu izbeigšanai un/vai būves iekonservēšanai uz nenoteiktu laiku
- Indeksāciju var piemērot gan Publiskie gan Privātie pasūtītāji
- Instruments, kuru var ieviest jau 2022. gadā un kas atbilst Publisko iepirkumu likuma prasībām un ES politikai

Būvdarbu indeksācijas modelis

- Līgumcenas izmaiņas tiek veiktas abos virzienos – inflācija/deflācija
- Var lietot dažādu objektu būvniecībā (ēkas, ceļi, infrastruktūras objekti)
- Pasūtītājam, plānojot būves budžetu, papildus jāplāno indeksācijas budžets
- Atkarībā no projekta, var izvēlēties dažādus indeksācijas modeļus

Indeksācijas obligātums

Publiskajā būvdarbu līgumā, kurā paredzamā līguma cena pārsniedz 170 000* euro, iekļauj būvdarbu līgumcenas indeksācijas noteikumus.

**rekomendācija atbilstoši plānotiem MK noteikumiem «Par tipveida būvdarbu līgumu nosacījumiem»*

Indeksācijas formulas kritēriji 1

1. Inflācijas aprēķināšanas atskaites punkts
2. Būvdarbi, kas tiek indeksēti
3. Minimālās cenu izmaiņas, kad tiek sākota indeksācija
4. Indeksācijas apmēra maksimālie ierobežojumi

Indeksācijas formulas kritēriji 2

5. Indeksējamās līguma cenas daļas

6. Rādītāji pēc kā mēra inflāciju

7. Indeksācijas biežums

8. Citi

Inflācijas aprēķināšanas atskaites punkts

Piedāvājuma pēdējās iesniegšanas
dienas ceturksnis

Būvdarbi, kas tiek indeksēti

Izpildīti ne vēlāk kā sākot ar 7. -13. mēnesi
pēc piedāvājuma iesniegšanas pēdējās dienas

Min. inflācija, kad tiek sākota indeksācija

Indeksēti tiek izpildītie būvdarbi, ja cenas pieaugums ir lielāks par 0% – 3%, skaitot no piedāvājuma iesniegšanas pēdējās dienas

Indeksācijas apmēra maksimālie ierobežojumi

- Līgumcenas izmaiņas līdz 15% gadā
- Pārsniedzot 15% gadā, pusēm ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma bez soda sankcijām vai turpināt līgumu un izmaksas indeksēt atbilstoši līgumā noteiktiem indeksēšanas noteikumiem

Izpildīto darbu indeksējamās līguma daļas

Indeksēta tiek visa indeksējamajā periodā
izpildīto darbu kopsumma

Rādītāji pēc kā mēra inflāciju

CSP kopējais būvniecības cenu izmaiņu indekss pa resursu grupām:

- Būvmateriāli
- Darba samaksa
- Mašīnas un mehānismi

Indeksācijas biežums

Indeksēti tiek iepriekšējā ceturksnī izpildītie darbi, tiklīdz ir pieejami jaunākie CSP dati

Citi kritēriji

Netiek indeksēti ar kavējumu izpildītie darbi

Indeksācijas formula

$$K = L_n \cdot (I_{Ln} - I_{L0}) / I_{L0} + E_n \cdot (I_{En} - I_{E0}) / I_{E0} + M_n \cdot (I_{Mn} - I_{M0}) / I_{M0} + (L_n \cdot (I_{Ln} - I_{L0}) / I_{L0} + E_n \cdot (I_{En} - I_{E0}) / I_{E0} + M_n \cdot (I_{Mn} - I_{M0}) / I_{M0}) \cdot q,$$

kur

K = izmaksu korekcijas summa

L_n; **E_n**; **M_n**; – katrā ceturksnī veikto būvdarbu cena saskaņā ar cenu, kas noteikta tāmē, kas iesniegta saskaņā ar līguma __.punktu par izmaksu elementiem (resursu pamatgrupām) - attiecīgi darbaspēku (L), materiāliem (M), mehānismiem (E) kā noteikts līguma __.punktā.

q – netiešo būvniecības izmaksu koeficients, kas norādīta Uzņēmēja finanšu piedāvājumā vai attiecīgo būvzmaksu proporcija no līguma summas (virsizdevumi, peļņa un pārējās pasūtītāja izmaksas, kas saistītas ar būvniecību).

0 - pamata periods – kalendārais ceturksnis gadā, kad bija finanšu piedāvājuma pēdējās iesniegšanas diena.

n - korekcija periods – kalendārā gada ceturksnis, kas seko pamata perioda ceturksnim līdz būvniecības pabeigšanai, ieskaitot, kurā veikti indeksējamie būvdarbi.

CSP indeksi

I – CSP kopējais BII, grupa = Visi objekti, RCB040c. Būvniecības izmaksu indeksi pa objektu grupām un resursu veidiem (2015=100) pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_VEK_RC_RCB/RCB040c/

I_L – CSP kopējais BII, Grupa = Visi objekti, Resursi - Būvmateriāli, RCB040c. Būvniecības izmaksu indeksi pa objektu grupām un resursu veidiem (2015=100) pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_VEK_RC_RCB/RCB040c/

I_E – CSP kopējais BII, Grupa = Visi objekti, Resursi - Strādnieku darba samaksa, RCB040c. Būvniecības izmaksu indeksi pa objektu grupām un resursu veidiem (2015=100) pieejams:

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_VEK_RC_RCB/RCB040c/

I_M – CSP kopējais BII, Grupa = Visi objekti, Resursi - Izmaksas mašīnu un mehānismu uzturēšanai un ekspluatācijai, RCB040c. Būvniecības izmaksu indeksi pa objektu grupām un resursu veidiem (2015=100) pieejams:

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_VEK_RC_RCB/RCB040c/

I_{L0}, I_{E0}, I_{M0} - indeksi I_L, I_E, I_M pamata periodā.

I_{Ln}, I_{En}, I_{Mn} - indeksi I_L, I_E, I_M korekcijas periodā.

Praktiskie soļi indeksācijas piemērošanā

1. Atkarībā no būves veida (ēka, ceļš vai infrastruktūras objekts) vai citiem apsvērumiem, izvēlēties atbilstošu indeksācija modeli. (*Ēku būvniecībai Latvijas Būvuzņēmēju partnerība ir sagatavojusi vadlīnijas kā indeksācijas modeli praktiski iekļaut būvniecības līgumā*)
2. Atbilstoši pieejamām prognozēm, projekta budžetā jāparedz finanšu rezerve izmaksu pieauguma gadījumiem. Aicinājums nākotnē lietot arī EM prognozes: www.em.gov.lv/lv/buvniecibas-nozare-attistiba-strategija-un-petijumi
3. Būvniecības līgumā jāiekļauj punkts par indeksācijas noteikumiem un indeksācijas formula ar atšifrējumu.

Praktiskie soļi indeksācijas piemērošanā

4. Finanšu piedāvājuma un būvdarbu izpildes atskaišu formās jābūt skaidri nodalītai informācijai, kas nepieciešama indeksācijas aprēķiniem.
5. Vēlams būvdarbu līgumam kā paraugu pievienot indeksācijas aprēķina praktisko formulu. Skatīt indeksācijas formulu .xls formātā latvijasbuvnieki.lv vietnē

Vietnē www.latvijasbuvnieki.lv pieejami šādi dokumenti:

- Vadlīnijas būvdarbu izmaksu indeksācijai (.pdf)
- Indeksācijas aprēķina praktiskā formula (.xls)
- Indeksācijas nosacījumi un kritēriji (.pdf)

